

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

PSZ.V.431.21.2018

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Oddział Obsługi Klienta	
Wysł. dnia	24. 07. 2018
L.dz. zał.	
Podpis	

Kielce, dnia 23 lipca 2018 r.

**Pani
Aneta Kulak
Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Masłowie**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Masłowie w dniach **15 i 18 czerwca 2018 r.**

przeprowadził zespół kontrolny w składzie: Barbara Nowak - Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego, Magdalena Pracon - koordynator kontroli - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego, Jolanta Chalaba - Kierownik Oddziału Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej, Agnieszka Krzysiek - inspektor wojewódzki w Oddziale Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach,

na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr: 389/2018, 388/2018, 387/2018 i 386/2018 z dnia 12 czerwca 2018 r. wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach Panią Bogumiłę Niziołek.

Zakres kontroli:

Efektywność działania samorządów gminnych w realizacji Programu Rodzina 500+.

1. Organizacja przez gminę zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1851 ze zm.):
 - a) kto jest realizatorem zadania – na podstawie m.in. statutu, regulaminu, zarządzeń, upoważnień.
2. Ocena prowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie przyznawania świadczeń wychowawczych:
 - a) zasadność i terminowość przyznawania świadczeń na podstawie analizy indywidualnej dokumentacji klientów.
3. Wykorzystanie dotacji na realizację Programu Rodzina 500+:
 - a) weryfikacja wydatków wykazanych w sprawozdaniu Rb-50;

- b) weryfikacja, czy wartość udzielanej dotacji na koszty obsługi nie przekroczy wartości 1,5% w stosunku rocznym.
- 4. Porównanie terminowości realizowanych wypłat świadczenia przyznanego decyzją administracyjną z listą wypłat:
 - a) prawidłowość zatwierdzania list wypłat zgodnie instrukcją kontroli i obiegu dowodów księgowych;
 - b) sprawdzenie losowo wybranych decyzji z listą wypłat.

Okres objęty kontrolą:

od 1 stycznia 2017 roku do dnia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono co następuje:

Ad 1. Organizacja przez gminę zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1851 ze zm.).

Gmina Masłów, Uchwałą Nr XX/185/2016 Rady Gminy Masłów z dnia 31 marca 2016 roku, wyznaczyła Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowie do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego.

Rada Gminy w Masłowie Uchwałą Nr XX/186/2016 z dnia 31 marca 2016 r. wprowadziła zmiany w Statucie Ośrodka Pomocy Społecznej, dodając w § 2 pkt 18 ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz § 9 ust. 3 w brzmieniu: „Ośrodek realizuje zadania gminy wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195)”.

W Regulaminie Organizacyjnym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Masłowie przyjętym Zarządzeniem Nr 81/2018 Wójta Gminy Masłów z dnia 11 czerwca 2018 roku zadania wynikające z ustawy zapisane są w § 18.

Na dzień kontroli w kontrolowanej jednostce zatrudnionych jest dwóch pracowników ds. realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz dodatkowo dwóch pracowników w zakresie czynności ma wpisane te zadania.

Upoważnienie Wójta z zakresu przedmiotowej ustawy posiadają następujące osoby:

1. Aneta Kułak – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej – Zarządzenie Nr 24/2016 Wójta Gminy Masłów z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie udzielenia upoważnienia do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w zakresie świadczeń wychowawczych.
2. K. U. – referent ds. świadczeń wychowawczych – Zarządzenie Nr 57/2016 Wójta Gminy Masłów z dnia 2 maja 2016 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia wychowawczego, wynikającego z art.10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2016.195).

3. A. S. – referent ds. świadczeń wychowawczych – Zarządzenie Nr 47/2016 Wójta Gminy Masłów z dnia 19 kwietnia 2016 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia wychowawczego, wynikającego z art.10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2016.195).

Ad 2. Ocena prowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie przyznawania świadczeń wychowawczych.

Świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko przyznawane było rodzinom, których dochód na osobę nie przekraczał kwoty 800 zł, a w przypadku rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym – 1 200 zł. Dochodu rodziny nie brano pod uwagę, jeśli osoba uprawniona złożyła wniosek na drugie i kolejne dziecko.

W okresie zasiłkowym 2016/2017 trwającym od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Masłowie wpłynęły 1 242 wnioski o ustalenia prawa do świadczeń wychowawczych, w tym 928 wniosków na pierwsze dziecko. W okresie tym wypłacono świadczenia wychowawcze dla 1 493 dzieci.

W okresie zasiłkowym 2017/2018 (01.10.2017 – 30.09.2018) do dnia kontroli w poszczególnych miesiącach przyjęto następującą liczbę wniosków:

Miesiąc	Ogólna liczba wniosków	w tym: na pierwsze dziecko
sierpień 2017	775	591
wrzesień 2017	88	77
październik 2017	52	32
listopad 2017	29	12
grudzień 2017	34	14
styczeń 2018	25	11
luty 2018	15	8
marzec 2018	20	6
kwiecień 2018	23	9
maj 2018	17	7
czerwiec 2018 do dnia kontroli	18	4
Ogółem	1 096	771

W wyżej wymienionym okresie świadczenie wychowawcze wypłacane jest dla 1 470 dzieci.

Świadczenia przyznane na drugie i kolejne dziecko – bez dochodu rodziny

Skontrolowano 10 wybranych losowo akt spraw o numerach decyzji: GOPS.561.745.2017; GOPS.561.877.2017; GOPS.561.147.2017; GOPS.561.92.2017; GOPS.561.97.2017; GOPS.561.475.2017; GOPS.561.419.2017; GOPS.561.124.2017; GOPS.561.154.2017; GOPS.561.414.2017.

Na podstawie sprawdzonych teczek stwierdzono, że każda z nich zawierała dokumenty niezbędne do wydania decyzji administracyjnej m.in.:

- wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego,
- zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego,
- oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych,
- weryfikacja danych w Aplikacji Centralnego Wykazu Ubezpieczonych.

Świadczenia przyznane na pierwsze dziecko

Skontrolowano 10 wybranych losowo akt spraw o numerach decyzji:

GOPS.561.726.2017; GOPS.561.888.2017; GOPS.561.830.2017; GOPS.561.676.2017; GOPS.561.203.2017; GOPS.561.903.2017; GOPS.561.12.2018; GOPS.561.9.2018; GOPS.561.163.2017; GOPS.561.554.2017.

Na podstawie sprawdzonych teczek stwierdzono, że każda z nich zawierała dokumenty niezbędne do wydania decyzji administracyjnej m.in.:

- wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego,
- zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego,
- oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych,
- kopia skróconego aktu urodzenia dziecka,
- kopia dowodu osobistego,
- kopia PIT-11,
- kopia umowy o pracę, umowy o dzieło lub umowy-zlecenia,
- kopie świadectwa pracy,
- kopia wyroku sądowego,
- weryfikacja informacji o składkach na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne,
- zaświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego lub kopia nakazu płatniczego,
- weryfikacja danych w rejestrze PESEL,
- weryfikacja o dochodach w systemie informatycznym Min. Finansów,
- zaświadczenie o przebywaniu na urlopie wychowawczym.

Świadczenia przyznane na pierwsze i kolejne dzieci

Skontrolowano 10 wybranych losowo akt spraw o numerach decyzji:

GOPS.561.502.2017; GOPS.561.842.2017; GOPS.561.166.2017; GOPS.561.575.2017; GOPS.561.677.2017; GOPS.561.26.2018; GOPS.561.172.2017; GOPS.561.782.2017; GOPS.561.544.2017; GOPS.561.158.2017.

Na podstawie sprawdzonych teczek stwierdzono, że każda z nich zawierała dokumenty niezbędne do wydania decyzji administracyjnej m.in.:

- wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego,
- zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego,
- oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych,
- weryfikacja danych w rejestrze PESEL,
- weryfikacja danych o dochodach w systemie informatycznym Ministerstwa Finansów,
- kopia skróconego aktu urodzenia dzieci,
- kopia dowodu osobistego,
- kopia PIT-37 lub PIT-11,
- kopia decyzji KRUS lub ZUS przyznającej świadczenie,
- kopia umowy o pracę, umowy o dzieło lub umowy-zlecenia,
- kopie świadectwa pracy,
- weryfikacja informacji o składkach na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne,
- notatka służbowa dot. ustalenia dochodu z gospodarstwa rolnego po ogłoszeniu obwieszczenia Prezesa GUS,
- oświadczenie członka rodziny o dochodach osiągniętych w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na który ustalone jest prawo do świadczeń wychowawczych, innych

niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art.30 B, art. 30 C, art. 30 E, art. 30 F ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,

- weryfikacja danych o firmie w systemie CEIDG o działalności gospodarczej,
- oświadczenie o pobieraniu stypendium socjalnego.

Wnioski klientów były opatrzone pieczętą wpływu, a kopie dokumentów potwierdzano za zgodność z oryginałem.

Decyzje administracyjne zostały wydane na podstawie prawidłowo przywołanych przepisów ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1465), a także ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U z 2017 r. poz. 1257 ze zm.). Powyższe akty prawne posiadały aktualne publikatory. W podstawie prawnej decyzji przytoczono również upoważnienie Wójta dla Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń wychowawczych.

W postanowieniu decyzji podawano, na które dziecko przyznano świadczenie, na jaki okres, wysokość świadczenia tj. 500 zł, sposób realizacji świadczenia oraz termin wypłat.

W skontrolowanych decyzjach przyznających świadczenie za niepełny miesiąc brak informacji o wysokości świadczenia w tym miesiącu.

W uzasadnieniu decyzji przywoływano art. 27 ust. 3 ustawy, mówiący o tym, że decyzje przyznające świadczenie są natychmiast wykonalne.

W podstawie prawnej, postanowieniu i uzasadnieniu wpisywano dodatkowo, niezasadnie art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, mówiący o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach oraz o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a., czyli prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach tego zrzeczenia.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznanych świadczeń.

Ad 3. Wykorzystanie dotacji na realizację Programu Rodzina 500+.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowie w 2017 roku na realizację zadania z zakresu świadczenia wychowawczego otrzymał plan dotacji w rozdziale 85501 § 2060 w kwocie 8 308 328 zł i zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem w Centralnej Aplikacji Statystycznej środki z planu zostały przekazane w całości (w transzach miesięcznych) z budżetu Wojewody do Gminy.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-50 za IV kwartał 2017 r. ogół wydatków poniesionych przez jednostkę na realizację przedmiotowego zadania stanowił kwotę 8 308 328 zł – Gmina wykorzystwała plan w 100%.

W 2017 roku bezpośrednio na wypłatę świadczenia wychowawczego wydatkowano sumę 8 183 703 zł (ujęto w paragrafie 3110). Wykazane w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych za okres I-XII 2017 r. wydatki na wypłatę świadczeń wychowawczych wynoszą 8 183 702 zł. Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Masłowie, rozbieżność w wysokości 1,00 zł w wydatkowanych środkach na świadczenia

wychowawcze pomiędzy sprawozdaniami rzeczowo-finansowymi, a sprawozdaniem Rb-50 wynika z zaokrągleń do pełnych złotych w sprawozdaniach miesięcznych.

Na pokrycie kosztów obsługi Programu przeznaczono kwotę 124 625 zł, tj. 1,5% łącznej kwoty otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze, o którym mowa w art. 52 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W sprawozdaniu Rb-50 środki na obsługę zostały ujęte w następujących paragrafach: 4010 (82 133,00 zł), 4040 (4 450,00 zł), 4110 (14 910,00 zł), 4120 (2 122,00 zł), 4170 (320,00 zł), 4210 (10 162,00 zł), 4260 (1 100,00 zł), 4300 (5 038,68 zł), 4360 (1 280,00 zł), 4440 (2 371,32 zł), 4700 (738,00 zł). Kontroli poddano losowo wybrane wydatki ujęte w paragrafie 4210 i 4300. Poniesione wydatki były zgodne z przeznaczeniem dotacji, z której zostały sfinansowane. Skontrolowane faktury zawierały klauzule „Sprawdzono pod względem merytorycznym”, „Sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym” z podpisem osoby upoważnionej oraz „Zatwierdzono do wypłaty” podpisane przez kierownika jednostki.

Zasady sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Masłowie określa *Instrukcja obiegu dokumentów księgowych* (zwana dalej *Instrukcją*), stanowiąca Załącznik Nr 7 do Zarządzenia nr GOPS.021.2.2016 Kierownika GOPS w Masłowie z dnia 4 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości. Skontrolowane dokumenty zawierały wszystkie wymagane ww. *Instrukcją* klauzule wraz z podpisami osób upoważnionych.

W 2018 r. środki finansowe na realizację zadania z zakresu świadczenia wychowawczego zostały przyznane w rozdziale 85501 § 2060 w kwocie 8 095 784 zł wg stanu na dzień 31.05.2018 r. Zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem środki przekazane z budżetu Wojewody na dzień 31.05.2018 r. wyniosły 3 363 763 zł. Zgodnie z zapotrzebowaniem na środki na miesiąc czerwiec, złożonym za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej oraz sprawozdaniem RB-28S za okres styczeń-maj 2018 r., dotacja przekazana do Gminy została wykorzystana w kwocie 3 356 064 zł tj. w 99,77%. Sprawdzono poprawność sporządzania zapotrzebowań miesięcznych w 2018 r., stwierdzono, że kwoty wykazane w zapotrzebowaniu jako niewykorzystane w danym miesiącu są zgodne ze sprawozdaniami RB-28S.

Ad 4. Porównanie terminowości realizowanych wypłat świadczenia przyznanego decyzją administracyjną z listą wypłat.

Kontrolą objęto wypłatę świadczeń dla losowo wybranych osób, którym przyznano decyzją świadczenia wychowawcze na okres zasiłkowy 2017/2018. Wszystkie osoby otrzymały świadczenie w terminie określonym decyzją oraz w kwocie wynikającej z decyzji.

Skontrolowane listy wypłat o numerach:

- 000256/2017 z dnia 26.10.2017 r.
- 000257/2017 z dnia 26.10.2017 r.
- 000258/2017 z dnia 27.10.2017 r.
- 000261/2017 z dnia 30.10.2017 r.
- 000263/2017 z dnia 31.10.2017 r.
- 000269/2017 z dnia 10.11.2017 r.
- 000287/2017 z dnia 27.11.2017 r.
- 000288/2017 z dnia 27.11.2017 r.

- 000292/2017 z dnia 30.11.2017 r.
- 000314/2017 z dnia 20.12.2017 r.
- 000315/2017 z dnia 21.12.2017 r.
- 000022/2018 z dnia 29.01.2018 r.
- 000025/2018 z dnia 30.01.2018 r.
- 000047/2018 z dnia 23.02.2018 r.
- 000048/2018 z dnia 24.02.2018 r.
- 000079/2018 z dnia 26.03.2018 r.
- 000080/2018 z dnia 26.03.2018 r.
- 000111/2018 z dnia 27.04.2018 r.
- 000112/2018 z dnia 27.04.2018 r.
- 000135/2018 z dnia 25.05.2018 r.
- 000136/2018 z dnia 25.05.2018 r.

zawierały wszystkie klauzule wymagane *Instrukcją*: „Sprawdzono pod względem merytorycznym”, „Sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym” z podpisem osoby upoważnionej oraz „Zatwierdzono do wypłaty” podpisane przez kierownika jednostki.

Wnioski i oceny:

1. Organizacja wdrażania przez gminę zadań wynikających z przedmiotowej ustawy przebiegła prawidłowo. Zadanie to ujęto zarówno w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Masłowie, jak i Regulaminie organizacyjnym.
2. Postępowania administracyjne były prowadzone rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Zachowano terminy załatwiania spraw.
4. W postanowieniu decyzji przyznających świadczenia za niepełny miesiąc brak informacji o wysokości należnego świadczenia w tym miesiącu.
5. W podstawie prawnej decyzji, sentencji i uzasadnieniu niezasadnie przywoływano dodatkowo art. 108 k.p.a.
6. Wysokość środków finansowych wydatkowanych na wypłatę świadczeń wychowawczych oraz na koszty obsługi została w sposób prawidłowy wykazana w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych za okres I-XII 2017 r.
7. Środki finansowe otrzymane w ramach dotacji na obsługę wypłat świadczeń wychowawczych zostały wykorzystane przez gminę właściwie i zgodnie z prawem.
8. Skontrolowane faktury oraz listy wypłat były opatrzone wymaganymi klauzulami i podpisami.
9. Terminy wypłat, wynikające z list wypłat, były zgodne z decyzjami administracyjnymi.

Mając na uwadze powyższe wnoszę o :

1. Umieszczanie w postanowieniu decyzji informacji o wysokości świadczenia za niepełny miesiąc w przypadkach, w których wystąpi taka sytuacja.
2. W podstawie prawnej decyzji, sentencji i uzasadnieniu nie przywoływać art. 108 k.p.a., ponieważ został przytoczony art. 27 ust. 3 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, mówiący o tym, że decyzje przyznające świadczenie są natychmiast wykonalne.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień, a także przekazanie – w terminie 30 dni roboczych od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach nie podjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Bożena Niziołek
ZASTĘPCĄ WOJEWODY.....
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA
(podpis zarządzającego kontrolą)